

Riigihangete seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Riigihangete seaduse muutmine

Riigihangete seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 4 täiendatakse punktidega 8¹, 14¹ ja 17¹ järgmises sõnastuses:

„8¹) ideekonkurss on auhindadega või auhindadeta võistlus, mille tulemusel võib hankija peamiselt maa- ja linnaplaneeringute, arhitektuuri ja inseneritöö või andmetöötluse valdkonnas omandada žürii välja valitud kavandi või projekti;

14¹) osamaksumus on pakkumuse osa eraldi hinnatav maksumus;

17¹) riigihanke menetlus on igasugune käesoleva seaduse alusel läbi viidav menetlus, välja arvatud järelevalve- ja vaidlustusmenetlus;“;

2) paragrahvi 5 lõiget 4 täiendatakse pärast tekstiosa „hankemenetluse“ tekstiosaga „, kontsessiooniteate avaldamisega alanud kontsessioonilepingu sõlmimise menetluse“;

3) paragrahvi 7 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Hankija võib piirata pakkujate ja taotlejate ringi, lubades riigihankes osaleda, sealhulgas isikuna, kelle vahenditele pakkuja või taotleja käesoleva seaduse § 103 lõike 1 alusel tugineb, ainult käesoleva seaduse § 3 punktis 2 nimetatud riikidest pärit ettevõtjatel või andes nendest riikidest pärit ettevõtjatele esitatud pakkumustele eeliseid teistest riikidest pärit ettevõtjate esitatud pakkumuste ees.“;

4) paragrahvi 8 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

5) paragrahvi 10 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hankija võib enne riigihanke alustamist ettevõtjate teavitamiseks planeeritavast riigihankest ja selles esitatavatest nõuetest ning riigihanke ettevalmistamiseks teha turu-uuringu.“;

6) paragrahvi 10 lõike 2 kolmas lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Turu-uuringu käigus saadud nõuannete kasutamise korral tagab hankija riigihankes võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtete järgimise.“;

7) paragrahvi 10 lõike 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) esitab riigihanke alusdokumentides olulise teabe, mis vahetati turu-uuringus osalenud või muul moel riigihanke ettevalmistamisse kaasatud ettevõtjaga seoses riigihanke ettevalmistamises osalemisega või selle tulemusel;“;

8) paragrahvi 11 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) avaliku sektori hankija hankilepingu sõlmimise või ideekonkursi korraldamise peamine eesmärk on pakkuda või käitada avalikkusele kättesaadavaid elektroonilise side võrke või pakkuda avalikkusele elektroonilise side teenust;“;

9) paragrahvi 12 lõike 8 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui avaliku sektori hankija või kontrollitava juriidilise isiku kohta sellised andmed puuduvad või ei ole need seoses hankija või juriidilise isiku asutamise, äritegevuse alustamise või ümberkujundamisega enam asjakohased, võib nimetatud tegevuste osakaalu hinnata majandustegevuse prognooside abil.“;

10) paragrahvi 13 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hankija võib piirata riigihanke alusdokumentides riigihankes osalevate ettevõtjate ringi, lubades riigihankes osaleda üksnes kaitstud töö keskustel ja ettevõtjatel, kelle peamine eesmärk ja igapäevane põhitegevus on puuetega, vähenenud töövõimega või ebasoodsas olukorras olevate inimeste sotsiaalne ja kutsealane integreerimine, või näha ette hankelepingu täitmise erivajadustega isikute tööhõiveprogrammi raames, kui vähemalt 30 protsenti sellises keskuses, ettevõttes või programmis töötavatest inimestest on puuetega, vähenenud töövõimega või ebasoodsas olukorras.

(2) Kaitstud töö keskus on käesoleva seaduse § 4 punkti 4 mõistes ettevõtja, kes pakub töökohti pikaajalistele töötutele ja vähenenud töövõimega või puuetega inimestele, kes ei ole võimelised leidma tööd tavalisel tööturul.“;

11) paragrahvi 14 lõikes 4 asendatakse sõna „riigihanke“ sõnaga „rahvusvahelise“;

12) paragrahvi 15 lõiked 4–6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Hankija kohaldab kaitse- ja julgeolekuvaldkonna hankelepingu sõlmimisel käesoleva seaduse 3. peatüki 1. jaos sätestatud korda, kui hankelepingu eeldatav maksumus on vähemalt võrdne lihthanke piirmääraga, kuid on väiksem kui rahvusvaheline piirmäär.

(5) Hankija kohaldab kaitse- ja julgeolekuvaldkonna hankelepingu sõlmimisel käesoleva seaduse 6. peatükis sätestatud korda, kui hankelepingu eeldatav maksumus on vähemalt võrdne kaitse- ja julgeolekuvaldkonna rahvusvahelise piirmääraga.

(6) Hankija kohaldab kaitse- ja julgeolekuvaldkonna lihtsustatud korras tellitavate teenuste hankelepingu sõlmimisel käesoleva seaduse §-s 171 sätestatud korda, kui hankelepingu eeldatav maksumus on vähemalt võrdne kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas lihtsustatud korras tellitavate teenuste riigihanke piirmääraga.“;

13) paragrahvi 15 lõige 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(11) Hankijal on õigus kohaldada käesolevas seaduses sätestatud kohustusliku korra asemel riigihanke piirmäära või rahvusvahelist piirmäära ületavatele menetlustele kohalduvat korda ka nende hankelepingute sõlmimisel, mille läbiviimisele on seaduses sätestatud erireeglid või mille eeldatav maksumus jääb allapoole vastavaid piirmäärasid, välja arvatud juhul, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.“;

14) paragrahvi 15 lõige 12 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(12) Kui hankija alustab menetlust registris ilma seadusest tuleneva kohustuseta, käsitatakse seda riigihankena käesoleva seaduse tähenduses ja hankija on kohustatud järgima käesolevas seaduses vastavale riigihankele sätestatud riigihanke menetluse korda.“;

15) paragrahv 18 tunnistatakse kehtetuks;

16) seadust täiendatakse §-ga 18¹ järgmises sõnastuses:

„§ 18¹. Menetlusreeglite kohaldamine segalepingute sõlmimisel

(1) Kui segalepingu esemeks on samal ajal asi, teenus ja ehitustöö või kaks nendest ja segalepingu esemed ei ole objektiivselt eraldatavad, sõlmitakse hankeleping peamisele hankelepingu esemele kohaldatavate reeglite järgi.

(2) Kui segalepingu esemeks on osaliselt sotsiaal- või eriteenus ning osaliselt muu teenus või osaliselt teenus ja osaliselt asi, määratakse segalepingu peamine ese kindlaks asja või teenuse eeldatava maksumuse järgi.

(3) Kui segalepingu esemeks on samal ajal asi, teenus ja ehitustöö või kaks nendest, ja hankelepingu esemed on objektiivselt eraldatavad, võib hankija sõlmida hankelepingud eraldi igale hankelepingu esemele kohalduvat menetluskorda järgides.

(4) Kui hankija otsustab sõlmida käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud segalepingu, kuigi hankelepingu esemed on objektiivselt eraldatavad, sõlmib hankija segalepingu lihthanke, riigihanke või rahvusvahelist piirmäära ületavatele menetlustele kohalduvat korda järgides, kui lepingu esemeks on asjad või teenused, mille eeldatav maksumus on vähemalt võrdne lihthanke, riigihanke või rahvusvahelise piirmääraga ja ehitustööde eeldatav maksumus on vastavalt alla lihthanke, riigihanke või rahvusvahelise piirmäära.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud segalepingu peamiseks esemeks on ehitustööd, arvestab hankija pakkumuste esitamise tähtaja määramisel:

1) avatud hankemenetluses käesoleva seaduse § 93 lõike 1 punktis 6 sätestatud minimaalset tähtaega;

2) piiratud ja konkurentsipõhises läbirääkimistega hankemenetluses, innovatsioonipartnerluses ja võistlevas dialoogis käesoleva seaduse § 94 lõike 3 punktis 3 sätestatud minimaalset tähtaega, välja arvatud nimetatud lõike punktis 4 sätestatud juhul;

3) lihthankemenetluses käesoleva seaduse § 125 lõikes 4 sätestatud ehitustööde hankelepingule kohalduvat minimaalset tähtaega.

(6) Kui hankija otsustab sõlmida käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud segalepingu, kuigi hankelepingu esemed on objektiivselt eraldatavad, kohaldab hankija segalepingu sõlmimisel:

1) käesoleva seaduse 3. peatüki 1. jaos sätestatud korda, kui asjade või teenuste hankelepingu osa eeldatav maksumus on vähemalt võrdne lihthanke piirmääraga, kuid on väiksem kui riigihanke piirmäär ja sotsiaal- või eriteenuste hankelepingu osa eeldatav maksumus on riigihanke piirmäärast väiksem;

2) käesoleva seaduse 3. peatüki 2. jaos sätestatud korda, kui asjade või teenuste hankelepingu osa eeldatav maksumus on väiksem kui riigihanke piirmäär ja sotsiaal- või eriteenuste hankelepingu osa eeldatav maksumus on vähemalt võrdne riigihanke piirmääraga;

3) käesoleva seaduse 2. peatükis sätestatud korda, kui asjade või teenuste hankelepingu osa eeldatav maksumus on vähemalt võrdne riigihanke piirmääraga ja sotsiaal- või eriteenuste hankelepingu osa eeldatav maksumus on väiksem kui rahvusvaheline piirmäär;

4) käesoleva seaduse 3. peatüki 2. jaos sätestatud korda, kui asjade või teenuste hankelepingu osa eeldatav maksumus on väiksem kui rahvusvaheline piirmäär ja sotsiaal- või eriteenuste hankelepingu osa eeldatav maksumus on vähemalt võrdne rahvusvahelise piirmääraga.

(7) Kui segalepingu esemeks on samal ajal käesoleva seaduse kohaldamisalasse kuuluv tegevus ning käesoleva seaduse kohaldamisalast välja jääv tegevus ja lepingu esemed ei ole objektiivselt eraldatavad, sõlmib hankija lepingu peamisele esemele kohaldatavate menetlusreeglite järgi.

(8) Kui segalepingu esemeks on samal ajal käesoleva seaduse kohaldamisalasse kuuluv tegevus ja käesoleva seaduse kohaldamisalast välja jääv tegevus ning lepingu esemed on objektiivselt eraldatavad, võib hankija sõlmida lepingud iga eseme kohta eraldi.

(9) Kui hankija otsustab sõlmida käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud segalepingu, kuigi hankelepingu esemed on objektiivselt eraldatavad, sõlmib hankija segalepingu käesolevas seaduses sätestatud korras, kui käesoleva seaduse kohaldamisalasse kuuluva tegevuse osa eeldatav maksumus on vähemalt võrdne käesolevas seaduses vastavale riigihankele sätestatud piirmääraga.

(10) Hankija ei või sõlmida segalepingut või segalepingu asemel mitut lepingut käesolevas seaduses riigihanke teostamiseks kehtestatud korra või nõuete eiramiseks.“;

17) paragrahvi 19 lõiked 3 ja 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Avaliku sektori hankija kohaldab hankelepingu sõlmimisel käesoleva seaduse 3. peatüki 2. jaos sätestatud korda, kui hankelepingu esemeks on samal ajal sotsiaal- või eriteenused ja kontsessioonileping ning sotsiaal- või eriteenuste hankelepingu osa eeldatav maksumus on vähemalt võrdne riigihanke piirmääraga.

(4) Avaliku sektori hankija kohaldab hankelepingu sõlmimisel käesoleva seaduse 3. peatüki 1. jaos sätestatud korda, kui hankelepingu esemeks on samal ajal sotsiaal- või eriteenused ja teenuste kontsessioonileping ning teenuste kontsessioonilepingu osa eeldatav maksumus on vähemalt võrdne lihthanke piirmääraga, kuid on väiksem kui riigihanke piirmäär ja sotsiaal- või eriteenuste hankelepingu osa eeldatav maksumus on väiksem kui riigihanke piirmäär.“;

18) paragrahvi 19 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Avaliku sektori hankija kohaldab hankelepingu sõlmimisel käesoleva seaduse 4. peatükis sätestatud korda, kui hankelepingu esemeks on samal ajal sotsiaal- või eriteenused ja kontsessioonileping ning kontsessioonilepingu osa eeldatav maksumus on vähemalt võrdne riigihanke piirmääraga ja sotsiaal- või eriteenuste hankelepingu osa eeldatav maksumus on väiksem kui riigihanke piirmäär.“;

19) paragrahvi 27 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Riigihanke korral, mis ei ole ühe menetluse raames osadeks jaotatud ja mille eeldatav maksumus on vähemalt võrdne riigihanke piirmääraga või rahvusvahelise piirmääraga, kui käesolev seadus selle riigihanke kohta riigihanke piirmäära ei sätesta, põhjendab hankija riigihanke alusdokumentides, miks ta otsustas riigihanget ühe menetluse raames osadeks mitte jaotada.“;

20) paragrahvi 28 lõiget 3 täiendatakse pärast tekstiosa „sätestatust“ tekstiosaga „, välja arvatud kontsessioonilepingu sõlmimise korral,“;

21) paragrahvi 30 lõike 3 teises lauses asendatakse sõna „täpsustada“ sõnaga „täiendada“;

22) paragrahvi 30 lõike 9 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) hankija sõlmib hankelepingu pakkujaga, kes on raamlepingu sõlmimiseks koostatud riigihanke alusdokumentides käesoleva seaduse §-de 85 ja 86 alusel sätestatud tingimuste kohaselt esitanud majanduslikult kõige soodsama pakkumuse;“;

23) paragrahvi 30 lõike 10 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Hankija võib raamlepingu sõlmimiseks koostatud riigihanke alusdokumentides esitada tingimused pakkuja täiendavaks kvalifitseerimiseks minikonkursil.“;

24) paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Hankija osutab riigihanke alusdokumentides dünaamilise hankesüsteemi alusel kavandatavate hankelepingute olemusele ja eeldatavale kogusele, samuti vajalikule teabele dünaamilises hankesüsteemis kasutatavate elektrooniliste seadmete ning ühenduse tehnilise korralduse ja selle kirjelduse kohta.“;

25) paragrahvi 35 lõike 2 esimene lause tunnistatakse kehtetuks;

26) paragrahvi 37 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Elektroonilise oksjoni korraldamisest teavitab hankija hanketeates, hankemenetluse alustamisel kvalifitseerimissüsteemi teatega pakkumuse esitamise kutses ja hankemenetluse alustamisel perioodilise eelteatega taotluse esitamise ettepanekus.“;

27) paragrahvi 37 lõike 3 esimest lauset täiendatakse pärast sõna „pakkujatele“ sõnaga „samal ajal“;

28) paragrahvi 39 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kui hankija aktsepteerib või nõuab pakkumuste esitamist elektroonilise kataloogi kujul, sätestab ta selle hanketeates, hankemenetluse alustamisel kvalifitseerimissüsteemi teatega pakkumuse esitamise kutses ja hankemenetluse alustamisel perioodilise eelteatega taotluse esitamise ettepanekus.“;

29) paragrahvi 44 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Keskne hankimine, sealhulgas dünaamilise hankesüsteemi ja raamlepingu alusel hankelepingu sõlmimine, toimub keskse hankija asukoha liikmesriigi õiguse kohaselt.“;

30) paragrahvi 45 lõike 2 punktis 3 asendatakse tekstiosa „või näidise“ tekstiosaga „, näidise või planšeti“;

31) paragrahvi 46 lõikes 2 asendatakse sõna „ühte“ sõnaga „kahte“;

32) seadust täiendatakse §-ga 46¹ järgmises sõnastuses:

„§ 46¹. Ärisaladus“

(1) Pakkuja märgib pakkumuses, milline teave on pakkuja ärisaladus ja põhjendab teabe ärisaladuseks määramist. Pakkuja ei või ärisaladusena märkida:

1) pakkumuse maksumust ega osamaksumusi;

2) teenuste hankelepingute puhul lisaks käesoleva lõike punktis 1 nimetatule muid pakkumuste hindamise kriteeriumidele vastavaid pakkumust iseloomustavaid numbrilisi näitajaid;

3) asjade ja ehitustööde hankelepingute puhul lisaks käesoleva lõike punktis 1 nimetatule muid pakkumuste hindamise kriteeriumidele vastavaid pakkumust iseloomustavaid näitajaid.

(2) Hankija ei avalikusta pakkumuste sisu selles osas, mille pakkuja on pakkumuses ärisaladusena märkinud.“;

33) paragrahvi 47 lõike 1 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„11) käesoleva seaduse § 30 lõikes 11 ja § 72 lõikes 6¹ nimetatud hankelepingu sõlmimise otsus;“;

34) paragrahvi 47 lõiget 1 täiendatakse punktiga 13 järgmises sõnastuses:

„13) käesoleva seaduse § 111 lõikes 7 nimetatud otsus.“;

35) paragrahvi 47 lõiget 4 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

„1¹) ettevõtjale tema pakkumuse läbi vaatamata jätmise põhjused.“ ;

36) paragrahvi 47 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Hankija lisab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teatele otsuse kohta, millele järgneb hankelepingu sõlmimine, märke käesoleva seaduse § 120 alusel kohaldatava ooteaja pikkuse kohta.“;

37) paragrahvi 48 lõike 3 punkti 4 täiendatakse pärast tekstiosa „olemus,“ tekstiosaga „keerukus või“;

38) paragrahvi 49 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) hankelepingu saab sõlmida ainult ühe ettevõtjaga tehnilistel või ainuõiguste, sealhulgas intellektuaalomandi õiguste kaitsega seotud põhjustel, kui puudub mõistlik alternatiiv ja konkurentsi puudumine ei tulene riigihankes esitatud tingimuste kunstlikust kitsendamisest, või kunstilistel põhjustel, sealhulgas unikaalse kunstiteose või kunstilise esituse loomisel või omandamisel, või“;

39) paragrahvi 49 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) hankelepingu kiire sõlmimine on vajalik hankijast sõltumatute ettenägematute sündmuste tagajärjel tekkinud äärmise vajaduse tõttu, mis ei võimalda kinni pidada käesoleva seaduse §-des 92–94 või § 125 lõikes 4 sätestatud tähtaegadest.“;

40) paragrahvi 49 lõiget 5 täiendatakse pärast tekstiosa „on teavitatud“ tekstiosaga „teenuste või ehitustööde ulatusest,“;

41) paragrahvi 50 punktid 6 ja 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) hankelepingu ese on arhivaal, teavik, teavikute kasutuslitsents või muuseumikogusse arvatav kultuuriväärtusega asi;

7) hankelepingu ese on teadus- ja arendustegevuseks otseselt kasutatav asi ja hankijaks on teadus- ja arendusasutus teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse tähenduses;“;

42) paragrahvi 52 lõigetes 1 ja 2, § 54 lõigetes 1 ja 2, § 58 lõigetes 1 ja 2, § 64 lõigetes 1 ja 2 ning § 68 lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõna „hanketeates“ sõnadega „riigihanke alusdokumentides“;

43) paragrahvi 65 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva seaduse § 48 lõike 3 punktis 2 sätestatud juhul teeb hankija otsuse riigihanke jätkamise kohta võistleva dialoogina ja dialoogi alustamise kohta, kui ta alustab dialoogi üksnes kõigi nende pakkujatega, kes varem avatud või piiratud hankemenetluse käigus kvalifitseeriti ja kes esitasid vormilistele nõuetele vastava pakkumuse. Sel juhul käesoleva paragrahvi lõikeid 4 ja 8 ei kohaldata.“;

44) paragrahvi 65 lõiget 5 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Dialoogi käigus ei arutata hindamiskriteeriumide üle.“;

45) paragrahvi 66 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Hankija võib paluda pakkujal vajaduse korral lõplikku pakkumust selgitada, piiritleda ja täpsustada, tingimusel et sellega ei muudeta pakkumust ega riigihanke alusdokumente, millega kaasneks konkurentsi moonutamise või pakkujate ebavõrdse kohtlemise oht.“;

46) paragrahvi 66 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Hankija võib eduka pakkujaga pidada läbirääkimisi hankelepingu tingimuste täpsustamiseks, tingimusel et sellega ei muudeta oluliselt riigihanke alusdokumente ega pakkumust ja sellega ei kaasne konkurentsi moonutamise või pakkujate ebavõrdse kohtlemise ohtu.“;

47) paragrahvi 70 lõike 3 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesoleva seaduse § 48 lõike 3 punktis 2 sätestatud juhul teeb hankija otsuse riigihanke jätkamise kohta konkurentsipõhise läbirääkimistega hankemenetlusena ja läbirääkimiste alustamise kohta, kui ta alustab läbirääkimisi pakkumuste üle üksnes kõigi nende pakkujatega, keda avatud või piiratud hankemenetluse käigus ei kõrvaldatud ja kes kvalifitseeriti ning kes esitasid vormilistele nõuetele vastava pakkumuse.“;

48) paragrahvi 70 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Hankija teavitab kõiki menetluses osalevaid pakkujaid, kelle pakkumusi ei ole käesoleva paragrahvi lõike 6 kohaselt kõrvale lükatud, samal ajal kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kõikidest tehnilises kirjelduses või muudes tingimustes tehtud muudatustest ja annab pakkujatele piisavalt aega uute pakkumuste esitamiseks. Läbiräägitavate tingimuste miinimumtasemes ei ole muudatuste tegemine lubatud.“;

49) paragrahvi 72 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Kui hankemenetluses on esitatud mitu pakkumust, teeb hankija pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse. Kui hankija räägib hankemenetluses, kus pakkumusi ei esitata, läbi mitme ettevõtjaga, teeb hankija hankelepingu sõlmimise otsuse.“;

50) paragrahvi 72 täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Hankija võib nõuda ettevõtjalt tema kõrvaldamise aluste ja kvalifikatsiooni kontrollimiseks hankepassi esitamist käesolevas seaduses sätestatud korras.“;

51) paragrahvi 77 lõike 3 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Riigihanke alusdokumentides, välja arvatud hanketeates, esitatava teabe konfidentsiaalsena hoidmiseks võib hankija hanketeates kehtestada nõuded või meetmed, põhjendades teabe konfidentsiaalsena hoidmise vajadust, ning piirata nõudeid või meetmeid mittetäitvate ettevõtjate ligipääsu sellisele konfidentsiaalsele teabele.“;

52) paragrahvi 77 lõiget 4 täiendatakse punktiga 21 järgmises sõnastuses:

„21) teave selle kohta, et käesoleva seaduse § 97 lõikes 1 nimetatud tõendid tuleb esitada koos pakkumuse või taotlusega.“;

53) paragrahvi 78 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Esitatud teave peab olema piisavalt täpne, et võimaldada ettevõtjatel kindlaks teha nõutava lahenduse olemus ja ulatus ning otsustada, kas esitada hankemenetluses osalemise taotlus.“;

54) paragrahv 80 tunnistatakse kehtetuks;

55) seadust täiendatakse §-ga 80¹ järgmises sõnastuses:

„§ 80¹. Pakkumuse esitamise ettepanek

(1) Käesoleva seaduse § 55 lõikes 1, § 59 lõikes 1 ja § 69 lõikes 1 nimetatud pakkumuse esitamise ettepanek ning § 65 lõikes 1 nimetatud ettepanek alustada dialoogi sisaldavad vähemalt järgmist teavet:

- 1) viide avaldatud hanketeatele;
- 2) pakkumuste esitamise tähtpäev ja koht, välja arvatud võistleva dialoogi korral;
- 3) pakkumuse ja muude ettevõtja esitatavate dokumentide koostamise keel või keeled, kui hankija lubab pakkumusi esitada ka võõrkeeles, välja arvatud võistleva dialoogi korral;
- 4) võistleva dialoogi korral dialoogi alustamise aeg ja koht ning kasutatav keel või keeled;
- 5) viide pakkujalt käesoleva seaduse § 104 lõigete 7 ja 8 alusel nõutud dokumentide loetelule;
- 6) pakkumuse hindamise kriteeriumidele omistatud suhteline osakaal, kui hankija on riigihanke alusdokumentides määranud pakkumuse hindamise kriteeriumidele osakaalude vahemiku.

(2) Võistleva dialoogi korral esitatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud teave käesoleva seaduse § 66 lõikes 1 nimetatud pakkumuse esitamise ettepanekus.“;

56) paragrahvi 81 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui pakkumusi või taotlusi saab esitada üksnes elektrooniliselt ning pakkumuste ja taotluste esitamise elektrooniline süsteem (edaspidi *elektrooniline süsteem*) ei ole kaheksa tunni jooksul kauem kui 15 minutit korraga enne pakkumuste või taotluste esitamise tähtpäeva saabumist töökorras, peatub riigihange automaatselt ja pakkumuste või taotluste esitamise tähtpäev ei saabu.“;

57) paragrahvi 82 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riigihanke alusdokumentide muutmise korral peab hankija pikendama pakkumuste või taotluste esitamise tähtaega selliselt, et muudetud hanketeate registris avaldamisest arvates või,

kui hanketeadet ei muudeta, muudetud riigihanke alusdokumentide kättesaadavaks tegemisest või edastamisest arvates oleks pakkumuste või taotluste esitamise tähtaeg võrdne vähemalt poolega vastavast käesoleva seaduse §-s 93 või 94 sätestatud minimaalsest tähtajast.“;

58) paragrahvi 82 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kui riigihanke eeldatav maksumus on võrdne rahvusvahelise piirmääraga või ületab seda või kui hankija soovib riigihanke kohta registris sisalduvate andmete saatmist Euroopa Liidu Väljaannete Talitusele (edaspidi *väljaannete talitus*), ei avaldata registris teadete sisu, sealhulgas parandusi, enne seda, kui väljaannete talitus on need avaldanud, või enne 48 tunni möödumist väljaannete talituselt kättesaamise kinnituse teate saamisest.“;

59) paragrahvi 83 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Keskse riigihanke või ühishanke puhul märgib riigihanget läbi viiv hankija hankelepingu sõlmimise teatele nende hankijate nimed, kes vastava riigihanke tulemusel sõlmitava hankelepingu alusel asju ostavad või teenuseid või ehitustöid tellivad. Kui riigihanke tulemusel sõlmitakse mitmepoolne leping, tuleb hankelepingu sõlmimise teates märkida ka nende osapoolte nimed, kes asjade ostmist või teenuste või ehitustööde tellimist rahastavad.“;

60) paragrahvi 83 lõikes 6 asendatakse sõna „märkimata“ sõnaga „avaldamata“;

61) paragrahvi 83 lõike 7 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

62) paragrahvi 83 täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Hankija esitab registrile ettevõtjapoolsed hankelepingu rikkumised, mille tulemusena on kohaldatud käesoleva seaduse § 95 lõike 4 punktis 8 nimetatud õiguskaitsevahendit või makstud leppetrahvi, kümne päeva jooksul nõude esitamisest arvates. Hankija nõude vaidlustamise korral lisab ta vastava teabe kümne päeva jooksul nõude vaidlustamisest arvates.“;

63) paragrahvi 85 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Pakkumuse hindamise kriteeriumina ei või sätestada käesoleva seaduse §-des 99–101 sätestatu alusel kehtestatavaid pakkuja või taotleja kvalifitseerimise tingimusi, välja arvatud § 101 lõike 1 punktis 6 nimetatud andmed pakkuja või taotleja, tema juhtide või teenuste osutamise või ehitustööde juhtimise eest vastutavate isikute hariduse ja kutsekvalifikatsiooni kohta, kui need näitavad hankijale pakkumuse majanduslikku soodsust ja kui neid andmeid ei kasutata kvalifitseerimisel.“;

64) paragrahvi 85 lõiget 9 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Osakaalusid võib väljendada asjakohase mõistliku vahemikuna.“;

65) paragrahvi 85 täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

„(10) Kui pakkumuste hindamise kriteeriumide osakaalude määramine ei ole objektiivsetel ja riigihanke alusdokumentides kirjeldatud põhjustel võimalik, esitab hankija kriteeriumid tähtsuse vähenemise järjekorras.“;

66) paragrahvi 88 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Kui hankelepingu eseme kasutajateks on füüsilised isikud, tuleb tehnilise kirjelduse koostamisel võtta arvesse puuetega inimeste võimalikke kasutusvajadusi seoses hankelepingu

esemega või koostada tehniline kirjeldus nii, et kõigil oleks võimalik hankelepingu eset kasutada, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel. Kui kohustuslikud ligipääsetavusenoõud on sätestatud Euroopa Liidu õigusaktiga, lisab hankija tehnilisele kirjeldusele viite vastavale õigusaktile.“;

67) paragrahvi 89 lõike 2 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Hankija võib tehnilises kirjelduses, hankelepingu tingimusena või pakkumuste hindamise kriteeriumina nõuda konkreetse märgise olemasolu, mis tõendab pakutava asja, teenuse või ehitustöö vastavust keskkonnakaitse, sotsiaalsetele või muudele erinõuetele, tingimusel et:“;

68) paragrahvi 91 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hankija ei tagasta pakkumuse tagatist pakkujale või realiseerib selle, kui edukas pakkuja võtab pakkumuse selle jõusoleku tähtaja jooksul tagasi, pakkuja muu tegevuse või tegevusetuse tõttu jääb hankeleping sõlmimata või edukas pakkuja ei asu nõustumuse andmisega sõlmitud hankelepingut pakkujast tuleneval põhjusel hankija antud tähtaja jooksul täitma.“;

69) paragrahvi 91 lõike 4 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) tema suhtes käesoleva seaduse § 96 lõikes 5 nimetatud otsuse, § 98 lõikes 5 või § 104 lõikes 6 nimetatud kvalifitseerimata jätmise otsuse või § 114 lõikes 1 või § 115 lõikes 8 nimetatud pakkumuse tagasilükkamise otsuse jõustumist;“;

70) paragrahvi 91 lõiget 4 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) tema pakkumuse tagasilükkamist käesoleva seaduse § 111 lõike 7 alusel.“

71) paragrahvi 93 lõike 1 punktides 4, 5 ja 6 ning § 94 lõike 1 punktis 2 asendatakse sõna „registrile“ sõnadega „väljaannete talitusele“;

72) paragrahvi 93 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) hankijal ei ole võimalik pakkumuste esitamise miinimumtähtaegadest kinni pidada riigihanke alusdokumentides põhjendatud kiireloomuliste asjaolude tõttu.“;

73) paragrahvi 94 lõike 4 sissejuhatavas lauseosas asendatakse tekstiosa „lõike 3 punktides 1, 3 ja 4“ tekstiosaga „lõikes 3“;

74) paragrahvi 94 lõike 4 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) hankijal ei ole võimalik pakkumuste esitamise miinimumtähtaegadest kinni pidada riigihanke alusdokumentides põhjendatud kiireloomuliste asjaolude tõttu.“;

75) paragrahvi 95 lõike 1 punkte 1–3 täiendatakse pärast sõnu „seaduslikku või“ sõnadega „üldvolutusega või“;

76) paragrahvi 95 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkte 1–3 kohaldatakse, kuni isiku karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud või karistus on tema elu- või asukohariigi õigusaktide alusel kehtiv, kuid maksimaalselt kuni viis aastat süüdimõistva otsuse jõustumisest.“;

77) paragrahvi 95 lõiget 3 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Hankija teeb pakkuja või taotleja hankemenetlusest kõrvaldamata jätmise kohta põhjendatud kirjaliku otsuse ja võib sõlmida hankelepingu pakkuja või taotlejaga, vaatamata kõrvaldamise aluse olemasolule.“;

78) paragrahvi 95 lõike 4 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

79) paragrahvi 95 lõike 4 punktis 8 asendatakse sõnad „hankelepingut või hankelepinguid“ sõnadega „hankelepingu olulist tingimust või hankelepingute olulisi tingimusi“;

80) paragrahvi 95 lõike 4 punktid 9 ja 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) kes on tahtlikult esitanud valeandmeid käesolevas paragrahvis sätestatud või käesoleva seaduse §-des 98–101 sätestatu alusel hankija kehtestatud kvalifitseerimise tingimuste vastavuse kohta või on neid hankija eest varjanud või ei suuda esitada käesoleva seaduse § 104 lõigete 7 ja 8 alusel hankija nõutud täiendavaid dokumente;

10) kes on mõjutanud tahtlikult hankijat või esitanud hooletusest eksitavat teavet, mis on võinud oluliselt mõjutada hankija otsuseid riigihankes, või tegutseb eesmärgiga saada konfidentsiaalset teavet, mis on võinud anda talle eelise teiste riigihankes osalejate ees;“;

81) paragrahvi 95 lõiget 4 täiendatakse punktiga 13 järgmises sõnastuses:

„13) kellel on täitmata maksudeklaratsiooni esitamise kohustus.“;

82) paragrahvi 95 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Käesoleva seaduse § 5 lõike 2 punktis 2 nimetatud hankija võib kõrvaldada hankemenetlusest pakkuja või taotleja, kellel on hankija asukohajärgse või kohaliku omavalitsuse üksuste ühenduse korral kõikide ühendusse kuuluvate hankijate asukohajärgse kohaliku maksu maksuvõlg maksukorralduse seaduse tähenduses.“;

83) paragrahvi 95 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punkte 2–11 kohaldatakse hankemenetlustes, mis on alanud kolme aasta jooksul lõikes 4 nimetatud teo toimepanemisest või aluse esinemisest arvates.“;

84) paragrahvi 95 lõike 6 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui hankija tuvastab mistahes ajal hankemenetluse käigus, et pakkujal või taotlejal esineb käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 või lõikes 4¹ sätestatud alus, annab ta pakkujale või taotlejale vähemalt kolm tööpäeva maksuvõla tasumiseks või ajatamiseks.“;

85) paragrahvi 95 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Kui hankija tuvastab mis tahes ajal hankemenetluse käigus, et pakkujal või taotlejal esineb käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 13 sätestatud alus, annab ta pakkujale või taotlejale vähemalt kolm tööpäeva maksudeklaratsiooni esitamiseks ja vajadusel maksuvõla tasumiseks või ajatamiseks. Hankija võib mõjuval põhjusel pakkujale või taotlejale antud tähtaega pikendada. Kui pakkuja või taotleja on hankija antud tähtpäevaks maksudeklaratsiooni esitanud ja vajadusel maksuvõla tasunud või ajatanud, ei kõrvalda hankija pakkujat või taotlejat hankemenetlusest.“;

86) paragrahvi 96 lõike 2 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Hankija võib nõuda pakkujalt või taotlejalt tema või tema haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani liikme või muu seadusliku või üldvolutusega või asjaomase riigihankega seotud lepingulise esindaja suhtes kõrvaldamise aluste kontrollimiseks üksnes järgmiste dokumentide esitamist:“;

87) paragrahvi 96 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) pakkuja või taotleja asukohariigi pädeva ametiasutuse tõend käesoleva seaduse § 95 lõike 1 punktis 4 ja lõike 4 punktis 3 nimetatud asjaolude kohta.“;

88) paragrahvi 96 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui pakkuja või taotleja asukohariik ei väljasta käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumente, võib need asendada pakkuja või taotleja või tema esindaja vande all antud tunnistusega või, kui pakkuja või taotleja asukohariik sellist dokumenti ei väljasta, pädeva justiits- või haldusasutuse või notari või kutseala- või ametiliidu ees pakkuja või taotleja asukohariigi õigusaktide kohaselt antud tunnistusega.“;

89) paragrahvi 96 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Hankija ei nõua käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud dokumentide esitamist, kui need dokumendid või vastavad andmed on talle andmekogus olevate andmete põhjal tasuta kättesaadavad või tal on need dokumendid või andmed olemas ja need on pakkuja või taotleja suhtes kõrvaldamise aluste puudumise kontrollimiseks jätkuvalt asjakohased.“;

90) paragrahvi 96 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatata või käesoleva seaduse § 95 lõike 1 punktis 4 või lõikes 4¹ nimetatud kõrvaldamise aluseid võib hankija kohaldada, kui ta suudab mis tahes viisil tõendada pakkuja või taotleja kõrvaldamise aluste olemasolu.“;

91) paragrahvi 97 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Hankija võib kohaldada käesolevat paragrahvi ka riigihangetes, mille eeldatav maksumus on väiksem kui rahvusvaheline piirmäär, sätestades sellise võimaluse riigihanke alusdokumentides.“;

92) paragrahvi 98 lõikes 4, § 99 lõikes 4, § 104 lõike 2 punktis 5 ja lõikes 9, § 122 lõikes 6 ning § 177 lõike 2 punktis 2 asendatakse sõnad „oluliste kulutusteta“ sõnaga „tasuta“;

93) paragrahvi 98 lõikes 4 asendatakse sõna „tähtjaks“ sõnadega „vähemalt viie tööpäeva pikkuse tähtaja jooksul“;

94) paragrahvi 98 lõike 5 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Hankija ei tee otsust, kui ta ei ole kvalifitseerimise tingimusi kehtestanud.“;

95) paragrahvi 98 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) „Kui pakkuja või taotleja ei vasta esitatud kvalifitseerimise tingimustele, jätab hankija pakkuja või taotleja kvalifitseerimata. Kvalifitseerimata jäetud pakkuja või taotleja ei osale edasises riigihankes.“;

96) paragrahv 99 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 99. Sobivus tegeleda kutsetöoga

(1) Kui pakkuja või taotleja asukohariigi õigusaktide kohaselt tuleb ettevõtja kanda kutseala- või äriregistrisse või kui teenuste hankelepingu alusel sooritatava tegevuse jaoks on pakkuja või taotleja asukohariigi õigusaktides kehtestatud tegevusloa või organisatsiooni kuulumise nõue, võib hankija nimetada hanketeates, millise registreeringu või tegevusloa olemasolu või millisesse organisatsiooni kuulumine on pakkuja või taotleja kvalifitseerimiseks nõutav.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõudele vastavuse kontrollimiseks võib hankija nõuda pakkujalt või taotlejalt registreeringu või tegevusloa olemasolu või organisatsiooni kuulumist tõendava asjakohase tõendi esitamist, kui need ei ole hankijale andmekogus olevate avalike andmete põhjal tasuta kättesaadavad.

(3) Kui pakkujal või taotlejal puudub vastav registreering või tegevusloa või ta ei kuulu nõutud organisatsiooni, jätab hankija pakkuja või taotleja kvalifitseerimata.“;

97) paragrahvi 100 lõike 1 punktis 3 asendatakse sõnad „varade ja kohustuste vahelise suhtarvu“ sõnaga „finantsuhtarvu“;

98) paragrahv 102 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 102. Elektrooniline tõendite andmebaas e-Certis

Käesoleva seaduse §-de 95–101 rakendamisel võtab hankija arvesse Euroopa Komisjoni elektroonilises tõendite infosüsteemis e-Certis avaldatavat teavet.“;

99) paragrahvi 103 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva seaduse § 101 lõike 1 punktis 6 sätestatud hariduse ja kutsekvalifikatsiooni ning § 101 lõike 1 punktis 1 või 2 sätestatud kogemuse puhul on teise ettevõtja vahenditele tuginemine lubatud üksnes juhul, kui hankelepingu või selle osa täitmiseks on vajalik sellise hariduse, kutsekvalifikatsiooni või kogemuse olemasolu ning ettevõtjad, kelle vahenditele tuginetakse, täidavad vastavat hankelepingut või selle osa isiklikult.“;

100) paragrahvi 103 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui pakkuja või taotleja soovib tõendada oma vastavust majanduslikule ja finantsseisundile esitatud nõuetele teise ettevõtja vahendite alusel, võib hankija riigihanke alusdokumentides nõuda, et pakkuja või taotleja ja teine ettevõtja vastutavad hankelepingu nõuetekohase täitmise eest ühiselt.“;

101) paragrahvi 103 lõiget 5 täiendatakse pärast tekstiosa „lõikes 1“ tekstiosaga „või 4“;

102) paragrahvi 103 lõike 6 esimene ja teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Hankija nõuab pakkujalt või taotlejalt sellise ettevõtja asendamist, kelle vahenditele vastavalt käesolevale paragrahvile tuginetakse ja kellel esineb käesoleva seaduse § 95 lõikes 1 sätestatud kõrvaldamise alus või kes ei vasta asjakohasele kvalifitseerimise tingimusele, andes selleks vähemalt viie tööpäeva pikkuse tähtaja. Hankija võib sama tähtaja jooksul nõuda pakkujalt või taotlejalt sellise ettevõtja asendamist, kelle suhtes esineb käesoleva seaduse § 95 lõikes 4 sätestatud kõrvaldamise alus.“;

103) paragrahvi 103 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Kui hankija tuvastab hankemenetluse käigus, et ettevõtjal, kelle vahenditele vastavalt käesolevale paragrahvile tuginetakse, esineb käesoleva seaduse § 95 lõike 1 punktis 4, lõike 4 punktis 13 või lõikes 4¹ sätestatud alus, annab ta ettevõtjale pakkuja või taotleja kaudu vähemalt kolm tööpäeva maksuvõla tasumiseks või ajatamiseks või maksudeklaratsiooni esitamiseks ja vajadusel maksuvõla tasumiseks või ajatamiseks. Hankija võib mõjuval põhjusel antud tähtaega pikendada. Kui ettevõtja on hankija antud tähtpäevaks maksuvõla tasunud või ajatanud või maksudeklaratsiooni esitanud ja vajadusel maksuvõla tasunud või ajatanud, ei kohalda hankija käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud.“;

104) paragrahvi 104 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „§ 64 lõikes 3“ tekstiosaga „§ 68 lõikes 3“;

105) paragrahvi 104 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) pakkuja või taotleja kinnitust, et ta vastab kõikidele riigihanke alusdokumentides pakkuja või taotleja kvalifitseerimiseks esitatud tingimustele, ja hankija nõutud andmeid esitatud tingimustele vastamise kohta;“;

106) paragrahvi 104 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Hankepass esitatakse Euroopa Komisjoni kehtestatud standardvormil.“;

107) paragrahvi 104 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel esitatav hankepass peab sisaldama kinnitust, et ettevõtja, kelle vahenditele pakkuja või taotleja tugineb, ei vasta ühelegi käesoleva seaduse § 95 lõikes 1 või 4 sätestatud tingimusele ja ta vastab sellele kvalifitseerimiseks esitatud tingimusele, mille osas pakkuja või taotleja teise ettevõtja vahenditele tugineb, ning hankija nõutud andmeid esitatud tingimusele vastamise kohta.“;

108) paragrahvi 104 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Riigihangetes, mille hankija on ühe menetluse raames osadeks jaotanud, esitatakse vajaduse korral hankepass iga osa kohta eraldi.“;

109) paragrahvi 104 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Hankija teeb otsuse hankepassis esitatud teabe alusel taotleja või pakkuja kõrvaldamise ja, kui ta on seadnud pakkujatele või taotlejatele kvalifitseerimise tingimused, kvalifitseerimise või kvalifitseerimata jätmise kohta, välja arvatud käesoleva seaduse § 52 lõikes 3 sätestatud juhul.“;

110) paragrahvi 104 lõike 8 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Enne hankelepingu sõlmimist nõuab hankija edukalt pakkujalt kõikide asjakohaste hankepassis esitatud kinnitustele vastavate dokumentide esitamist, välja arvatud raamlepingu alusel sõlmitava hankelepingu puhul, kui raamleping on sõlmitud ühe pakkujaga, kui hankeleping sõlmitakse raamlepingus sätestatud tingimustel ilma minikonkurssi välja kuulutamata või kui raamlepingu maksumus on rahvusvahelisest piirmäärast väiksem.“;

111) paragrahvi 104 täiendatakse lõigetega 8¹ ja 8² järgmises sõnastuses:

„(8¹) Minikonkursil nõuab hankija käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud kvalifitseerimise tingimustele vastavuse kontrollimiseks vajalike dokumentide esitamist üksnes juhul, kui hankija on sätestanud tingimused pakkuja täiendavaks kvalifitseerimiseks minikonkursil.

(8²) Raamlepingu alusel sõlmitava hankelepingu puhul, kui raamleping on sõlmitud ühe pakkujaga, kui hankeleping sõlmitakse raamlepingus sätestatud tingimustel ilma minikonkursi välja kuulutamata või kui raamlepingu maksumus on rahvusvahelisest piirmäärast väiksem, võib hankija käesoleva paragrahvi lõiget 8 kohaldada, kui ta on selle võimaluse riigihanke alusdokumentides ette näinud.“;

112) paragrahvi 104 lõige 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(10) Hankija võib omal algatusel või pakkuja või taotleja põhjendatud avalduse alusel käesoleva paragrahvi lõikes 9 sätestatud tähtaega pikendada.“;

113) paragrahvi 104 lõikes 11 asendatakse tekstiosa „lõigetes 7 ja 8“ tekstiosaga „lõigetes 7–8¹;

114) paragrahvi 109 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud protokoll kantakse lõikes 2 nimetatud andmed ning teave selle kohta, millised esitatud taotlused ei vastanud avamisel riigihanke alusdokumentides näidatud dokumentide ja andmete loetelule.“;

115) paragrahvi 111 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

116) paragrahvi 112 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Hankija on kohustatud tegema käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettepaneku igale ettepaneku tegemise ajal riigihankes osalevale pakkujale vähemalt kümme päeva enne tema pakkumuse jõusoleku tähtaja lõppu, kui hankemenetlus ei ole selleks ajaks lõppenud.“;

117) paragrahvi 113 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva paragrahvi lõiget 2 ei kohaldata väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluses.“;

118) paragrahvi 113 lõige 8 tunnistatakse kehtetuks;

119) paragrahvi 114 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui hankija on viidanud hankelepingu eseme tehnilises kirjelduses käesoleva seaduse § 88 lõikes 2 nimetatud tingimusele, ei lükka ta pakkumust tagasi mittevastavuse tõttu, kui pakkuja tõendab oma pakkumuses hankijale vastuvõetaval viisil mis tahes asjakohaste tõendite abil, et tema pakutud lahendused on tehnilises kirjelduses esitatud nõuetega kooskõlas.“;

120) paragrahvi 115 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Hankija võib riigihanke alusdokumendis ette näha käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 sätestatud erineva kõrvalekalde protsendi. Riigihanke alusdokumendis sätestatud kõrvalekalde suurus võib maksumuselt järgmise vastavaks tunnistatud pakkumuse maksumusega võrrelduna olla vahemikus 5–15 protsenti ja pakkumuste maksumuse keskmisega võrrelduna 10–30 protsenti. Kui hankija ei ole riigihanke alusdokumendis käesolevas lõikes sätestatud erisust ette näinud, kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 sätestatud.“;

121) paragrahvi 120 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Hankija ei või anda nõustumust hankelepingu sõlmimiseks enne 14 päeva möödumist hankemenetluses hankelepingu sõlmimisele eelneva ajaliselt viimase otsuse kohta teate esitamisest (edaspidi *ooteaeg*).“;

122) paragrahvi 120 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Ooteaega ei pea kohaldama hankelepingu sõlmimisel raamlepingu või dünaamilise hankesüsteemi alusel, väljakuulutamisetähtaajaga läbirääkimistega hankemenetluse korral või kui muud liiki riigihankes on käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsuse tegemise ajal vaid üks riigihankes osalev pakkuja.“;

123) paragrahvi 122 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Ehitustööde hankelepingu ja ehitustööde kontsessioonilepingu korral, mille eeldatav maksumus on vähemalt võrdne riigihanke piirmääraga, ja objektil hankija otsese järelevalve all osutatavate teenuste hankelepingu korral, mille eeldatav maksumus on vähemalt võrdne rahvusvahelise piirmääraga, nõuab hankija riigihanke alusdokumentides, et hankelepingu sõlminud pakkuja esitaks hankijale hiljemalt hankelepingu täitmise alustamise ajaks selleks ajaks teadaolevate hankelepingu täitmisel osalevate alltöövõtjate nimed, kontaktandmed ja teabe nende seaduslike esindajate kohta.“;

124) paragrahvi 122 lõikeid 3, 5, 8 ja 9 täiendatakse pärast tekstiosa „kontsessioonilepingu korral“ tekstiosaga „, mille maksumus on vähemalt võrdne riigihanke piirmääraga,“;

125) paragrahvi 122 lõiget 5 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Kõrvaldamise aluste puudumist ei pea kontrollima väljakuulutamisetähtaajaga läbirääkimistega hankemenetluses ega väljakuulutamisetähtaajaga läbirääkimistega hankemenetluse tulemusena sõlmitud hankelepingu täitmise korral.“;

126) paragrahvi 122 lõike 7 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui pakkuja hankemenetluses hankija nõudel alltöövõtjat ei asenda, lükkab hankija pakkumuse tagasi, kui pakkuja ei kinnita, et täidab vastava osa hankelepingust ise.“;

127) paragrahvi 122 täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Kui hankija tuvastab hankemenetluse või hankelepingu täitmise käigus, et alltöövõtjal esineb käesoleva seaduse § 95 lõike 1 punktis 4, lõike 4 punktis 13 või lõikes 4¹ sätestatud alus, annab ta alltöövõtjale pakkuja kaudu vähemalt kolm tööpäeva maksuvõla tasumiseks või ajatamiseks või maksudeklaratsiooni esitamiseks ja vajadusel maksuvõla tasumiseks või ajatamiseks. Hankija võib mõjuval põhjusel antud tähtaega pikendada. Kui alltöövõtja on hankija antud tähtpäevaks maksuvõla tasunud või ajatanud või maksudeklaratsiooni esitanud ja vajadusel maksuvõla tasunud või ajatanud, ei kohalda hankija käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud.“;

128) paragrahvi 123 lõike 1 punkti 3 täiendatakse pärast sõna „võimalik“ sõnaga „näiteks“;

129) paragrahvi 123 lõike 1 punktides 3 ja 4 asendatakse sõnad „väärtus ei ületa“ sõnadega „tulemusena ei suurene hankelepingu maksumus rohkem kui“;

130) paragrahvi 123 lõike 1 punktis 3 ning lõike 2 punktides 2 ja 4 asendatakse sõna „pakkuja“ sõnaga „ettevõtja“;

131) paragrahvi 123 lõike 1 punktid 5 ja 6 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„5) pakkuja asendatakse uue, riigihanke alusdokumentides sätestatud kvalifitseerimise tingimusi täitva ettevõtjaga, kui sellist tingimust sisaldasid riigihanke alusdokumendid; 6) pakkuja asendatakse osaliselt või täielikult uue, riigihanke alusdokumentides sätestatud kvalifitseerimise tingimusi täitva ettevõtjaga ettevõtja restruktureerimise, sealhulgas ülevõtmise, ühinemise, võõrandamise või maksejõuetuse tõttu, eeldusel et pakkuja asendamisega ei kaasne hankelepingu muid olulisi muudatusi;“;

132) paragrahvi 123 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Hankija esitab käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 3 või 4 alusel tehtud muudatuse kohta registrile hankelepingu muutmise teate kümne päeva jooksul muudatuse tegemisest arvates, välja arvatud raamlepingu alusel sõlmitud hankelepingu muutmise korral.“;

133) paragrahvi 124 pealkirja täiendatakse pärast sõna „ülesütlemine“ sõnadega „või hankelepingust taganemine“;

134) paragrahvi 124 lõike 1 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hankijal on õigus hankeleping enne tähtaega üles öelda või hankelepingust taganeda, kui:“;

135) paragrahvi 124 lõike 1 punktis 2 asendatakse sõna „pakkuja“ sõnaga „ettevõtja“ vastavas käändes;

136) paragrahvi 124 lõiget 1 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) hankelepingu sõlminud ettevõtjal esineb hankelepingu täitmise ajal mõni käesoleva seaduse § 95 lõikes 1 sätestatud alus;“

137) paragrahvi 124 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „öelda“ sõnadega „või hankelepingust taganeda“;

138) paragrahvi 125 lõiget 1 täiendatakse teise ja kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Hanketeate avaldamisega registris või juhul, kui lihthankemenetlus viiakse läbi mitmetapiliseks, muude riigihanke alusdokumentide esitamisega taotlejatele loetakse esitatuks ettepanek esitada pakkumusi vastavalt riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele. Lihthankemenetluse lõppemisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 73 lõikes 4 sätestatut.“;

139) paragrahvi 125 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Hankijal on õigus korraldada lihthankemenetluse asemel väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlus, kui esineb vähemalt üks käesoleva seaduse § 49 lõigetes 1 ja 3–5, §-s 50 või § 156 lõikes 1 sätestatud alus või kui hanketeatega alustatud lihthankemenetluse käigus ei esitatud ühtegi pakkumust ega taotlust või riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele vastavat pakkumust või taotlust ja riigihanke esialgseid tingimusi oluliselt ei muudeta.“;

140) paragrahvi 125 lõike 4 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Tähtaeg ei või asjade või teenuste hankelepingu puhul olla lühem kui 10 päeva ja ehitustööde hankelepingu puhul lühem kui 15 päeva hanketeate registrile esitamisest arvates.“;

141) paragrahvi 125 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Lihthankemenetluse läbiviimisel järgib hankija käesoleva seaduse 1. peatükis ning §-des 81, 82, 85, 110–112, 114–117 ja 119 sätestatud.“;

142) paragrahvi 125 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Avaliku sektori hankija kontrollib enne hankelepingu sõlmimist ettevõtjal käesoleva seaduse § 95 lõikes 1 sätestatud kõrvaldamise aluste puudumist, välja arvatud kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas. Kaitse- ja julgeolekuvaldkonna hankelepingu sõlmimisel kontrollib hankija ettevõtjal käesoleva seaduse § 95 lõike 1 punktides 1, 4 ja 5 sätestatud kõrvaldamise aluste puudumist.“;

143) paragrahvi 125 lõige 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(9) Hankija ei või anda nõustumust hankelepingu sõlmimiseks enne viie tööpäeva möödumist lihthankemenetluses hankelepingu sõlmimisele eelneva ajaliselt viimase otsuse kohta teate esitamisest.“;

144) paragrahvi 125 lõige 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(10) Hankija teatab registrile lihthankemenetluse lõppemisest ja hankelepingu täitmisest käesoleva seaduse §-s 83 sätestatud korras.“;

145) paragrahvi 126 lõiget 3 täiendatakse teise ja kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Hanketeate avaldamisega registris või juhul, kui sotsiaal- ja eriteenuste erimenetlus viiakse läbi mitme-etapilisena, muude riigihanke alusdokumentide esitamisega taotlejatele loetakse esitatuks ettepanek esitada pakkumusi vastavalt riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele. Sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluse lõppemisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 73 lõikes 4 sätestatud.“;

146) paragrahvi 126 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Hankija määrab hanketeates pakkumuste esitamiseks mõistliku tähtaja, mis ei või olla lühem kui 15 päeva hanketeate registrile või, juhul kui riigihanke eeldatav maksumus ületab rahvusvahelist piirmäära, väljaannete talitusele esitamisest arvates.“;

147) paragrahvi 126 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluse läbiviimisel järgib hankija käesoleva seaduse 1. peatükis ning §-des 81, 82, 85, 110–12, 114–17 ja 119 sätestatud, võttes arvesse sotsiaal- ja eriteenuste eripära. Hankija võib hankelepingu sõlmimisel arvesse võtta teenuste kvaliteedi, katkematus, ligipäätavuse, taskukohasuse, kättesaadavuse ja terviklikkuse kaalutlusi, erinevate kasutajagruppide, sealhulgas ebasoodsas olukorras olevate isikute erivajadusi, kasutajate kaasamist ja innovatsiooni.“;

148) paragrahvi 126 lõike 11 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Hankija teatab registrile sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluse lõppemisest ja hankelepingu täitmisest käesoleva seaduse §-s 83 sätestatud korras.“;

149) paragrahvi 127 lõikes 1 asendatakse sõnad „riigihanke alusdokumentides“ sõnaga „hanketeates“;

150) paragrahvi 127 lõigetes 1–3 asendatakse sõnad „juriidiline isik“ sõnaga „ettevõtja“ vastavas käändes;

151) paragrahvi 127 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) tema eesmärk on osutada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud CPV-koodidele vastavaid avalikke teenuseid, lähtudes teenuste osutamisel avalikust huvist;“;

152) paragrahvi 129 täiendatakse lõigetega 3¹–3⁴ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Ideekonkursi läbiviimisel järgib hankija käesoleva seaduse §-des 110 ja, 111 ning § 114 lõigetes 1 ja 2 sätestatud käesoleva paragrahvi lõigetes 3²–3⁴ sätestatud erisustega.

(3²) Hankija võib muuta ideekonkursi kutset või muid riigihanke alusdokumente enne ideekavandite esitamise tähtpäeva. Hankija muudab ideekavandite esitamise tähtpäeva pärast selle saabumist üksnes juhul, kui esialgse tähtpäeva saabumisel on ideekonkurss käesoleva seaduse § 193 lõikes 1 või käesoleva paragrahvi lõikes 3³ sätestatud juhul peatunud.

(3³) Kui ideekavandit või osa ideekavandist saab esitada üksnes elektrooniliselt ja elektrooniline süsteem ei ole ideekavandite esitamise tähtpäeva saabumisel või kaheksa tunni jooksul kauem kui 15 minutit korraga enne tähtpäeva saabumist töökorras, peatub riigihange automaatselt ja ideekavandite esitamise tähtpäev ei saabu.

(3⁴) Riigihanke alusdokumentide muutmisel peab hankija pikendama ideekavandite esitamise tähtaega mõistliku aja võrra.“;

153) paragrahvi 132 lõike 1 punktid 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) teenuste kontsessioonilepingu sõlmimisel võrgustikusektoris tegutsemisel teenuste osutamiseks ettevõtjaga, kellele on antud vastav ainuõigus Euroopa Liidu toimimise lepingu ja muude Euroopa Liidu õigusaktide alusel, millega on kehtestatud turulepääsu ühiseeskirjad võrgustikusektoris tegutsemiseks;

2) teenuste kontsessioonilepingu sõlmimisel lennutransporditeenuse osutamiseks ettevõtjaga, kellele on antud vastav tegevusluba Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 293, 31.10.2008, lk 3–20) tähenduses;“;

154) paragrahvi 132 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) teenuste kontsessioonilepingu sõlmimisel CPV-koodi 92351100-7 alla kuuluvate loteriiteenuste osutamiseks ettevõtjaga, kellele on antud vastav ainuõigus;“;

155) paragrahvi 137 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Kontsessioonilepingu sõlmimise menetluse lõppemisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 73 lõikes 4 sätestatud.“;

156) paragrahvi 137 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) kontsessioonilepingu saab sõlmida vaid ühe ettevõtjaga tehnilistel, ainuõiguste või intellektuaalomandi õiguste kaitsega seotud või käesoleva seaduse § 4 punktis 1 nimetatata ainuõiguste kaitsega seotud põhjustel, kui puudub mõistlik alternatiiv ja konkurentsi puudumine ei tulene riigihankes esitatud tingimuste kunstlikust kitsendamisest, või unikaalse kunstiteose või kunstilise esituse loomise või omandamise korral;“;

157) paragrahvi 138 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kontsessioonilepingu sõlmimiseks riigihanke alusdokumentide koostamisel, esitamisel ja muutmisel lähtub hankija käesoleva seaduse §-des 77, 81 ja 82 sätestatud, kui käesolevas jaos ei ole sätestatud teisiti.

(2) Kui erakorralistest julgeolekukaalutlustest lähtuvalt, tehnilistel põhjustel või kõrgetasemelist kaitset nõudva ärisaladuse tundliku iseloomu tõttu ei saa kontsessioonilepingu sõlmimiseks riigihanke alusdokumente elektrooniliselt piiramatult ja tasuta kättesaadavaks teha, märgib hankija kontsessiooniteates või pakkumuste esitamise ettepanekus, kuidas tehakse riigihanke alusdokumendid ettevõtjatele kättesaadavaks ja sätestab pikema pakkumuste esitamise tähtpäeva.“;

158) paragrahvi 141 lõiget 2 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Ettepaneku saavate taotlejate arv peab olema piisav konkurentsi tagamiseks.“;

159) paragrahvi 141 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kontsessioonilepingu sõlmimise menetluses kohaldatakse pakkumustele käesoleva seaduse § 73 lõikes 2 ja §-des 110–112 sätestatud.“;

160) paragrahvi 141 täiendatakse lõigetega 5¹–5³ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Kontsessioonilepingu sõlmimise menetluses kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 97 sätestatud.

(5²) Kui hankija on kontsessioonilepingu sõlmimise menetluses sätestanud vastavustingimused, lähtub ta pakkumuste vastavuse kontrollimisel käesoleva seaduse §-st 114. Kui kontsessioonilepingu eeldatav maksumus on vähemalt võrdne vastava riigihanke piirmääraga, rakendab hankija käesoleva seaduse § 115.

(5³) Kontsessioonilepingu sõlmimise menetluses kohaldatakse käesoleva seaduse §-e 116, 117 ja 119.“;

161) paragrahvi 141 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Hankija lähtub kontsessioonilepingu sõlmimise menetluses ja kontsessioonilepingu täitmisel käesoleva seaduse §-s 122 sätestatud.“;

162) paragrahvi 141 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Hankija lähtub kontsessioonilepingu sõlmimisel käesoleva seaduse §-s 120 ja kontsessioonilepingu muutmisel §-s 123 sätestatud. Kontsessioonilepingutele kohaldatakse §-des 121 ja 124 sätestatud.“;

163) paragrahvi 143 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Kui pakkumuse saab esitada üksnes pärast hankelepingu täitmise kohaga tutvumist või täiendavate dokumentide kontrollimist kohapeal, tuleb hankijal määrata miinimumtähtajast pikem pakkumuste esitamise tähtaeg.“;

164) paragrahvi 143 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kontsessioonilepingu sõlmimise menetluses ei või taotluste või, kui taotlusega koos esitatakse ka pakkumus, pakkumuste esitamise tähtaeg olla lühem kui 30 päeva kontsessiooniteate registrile või, kui riigihanke eeldatav maksumus on vähemalt võrdne rahvusvahelise piirmääraga, väljaannete talitusele esitamisest arvates.“;

165) paragrahvi 144 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Hankija määrab riigihanke alusdokumentides sotsiaal- ja eriteenuste kontsessioonilepingu sõlmimise menetluse korra. Lisaks käesolevas jaos sätestatud nõuetele võib hankija sotsiaal- ja eriteenuste kontsessioonilepingu sõlmimise menetluse korra määramisel lähtuda ka teistest käesoleva seaduse sätetest.“;

166) paragrahvi 144 lõiget 2 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Sotsiaal- ja eriteenuste kontsessioonilepingutele kohaldatakse §-s 121 sätestatud.“;

167) paragrahvides 145 ja 168 asendatakse sõna „hankemenetluse“ sõnaga „riigihanke“;

168) paragrahvi 145 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Käesoleva seaduse § 115 lõigetes 2–6 ning § 122 lõigetes 2, 3 ja 5–10 sätestatud kohaldatakse, kui ehitustööde hankelepingu eeldatav maksumus on vähemalt võrdne lihthanke piirmääraga.“;

169) paragrahvi 146 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) gaasi või soojusenergia tootmine hankija poolt on mõne muu kui käesoleva seaduse §-des 147–149 või käesolevas paragrahvis nimetatud tegevuse vältimatuks tagajärjeks ja“;

170) paragrahvi 147 lõike 1 punkti 1 täiendatakse pärast sõna „püsivõrgu“ sõnadega „pakkumine või“;

171) paragrahvi 148 lõike 1 punkti 1 täiendatakse pärast sõnu „ühisveevärgi ja kanalisatsiooni“ sõnadega „pakkumine või“;

172) paragrahvi 148 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud tegevused loetakse veega seotud valdkondades tegutsemiseks käesoleva seaduse tähenduses, kui hankija tegeleb samal ajal ka punktis 1 või 2 nimetatud tegevustega.“;

173) paragrahvi 149 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Transporditeenustega seotud valdkonnas tegutsemine käesoleva seaduse tähenduses on võrgustike pakkumine või käitamine, mille eesmärgiks on avalikkusele transporditeenuse pakkumine rongiga, bussiga, trammida, trollibussiga, automaatsüsteemiga või trosskanduriga.“;

174) paragrahvi 153 lõike 1 punkti 2 täiendatakse pärast sõnu „lepingute sõlmimisel“ sõnadega „või ideekonkursi korraldamisel“;

175) paragrahvi 156 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) hankelepingu saab sõlmida ainult ühe ettevõtjaga tehnilisel või ainuõiguste, sealhulgas intellektuaalomandi õiguste kaitsega seotud põhjustel, kui puudub mõistlik alternatiiv ja konkurentsi puudumine ei tulene riigihankes esitatud tingimuste kunstlikust kitsendamisest, või kunstilistel põhjustel, näiteks unikaalse kunstiteose või kunstilise esituse loomise või omandamise korral;“;

176) paragrahvi 156 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) hankelepingu kiire sõlmimine on vajalik hankijast sõltumatute ettenägematute sündmuste tagajärjel tekkinud äärmise vajaduse tõttu, mis ei võimalda kinni pidada käesoleva seaduse §-des 93 või 94, § 125 lõikes 4 või §-s 158 sätestatud tähtaegadest;“;

177) paragrahvi 156 lõike 1 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) tellitakse uusi teenuseid või ehitustöid, mis seisnevad samalt pakkujalt väljakuulutatava hankemenetluse tulemusel sõlmitud hankelepingu alusel tellitud ja esialgsele projektile vastavate samalaadsete teenuste või ehitustööde kordamises, kusjuures esialgses hanketeates on teavitatud sellise hankelepingu sõlmimise võimalusest ja hankelepingu tingimustest ning teenuste ja ehitustööde ulatusest, ja esialgse hankelepingu eeldatava maksumuse hulka on arvestatud ka järgnevate teenuste või ehitustööde kogumaksumus;“;

178) paragrahvi 165 lõike 2 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui otsuse tegemine võtab aega rohkem kui neli kuud, teatab hankija taotlejale kahe kuu jooksul taotluse esitamisest arvates pikema otsustusaja põhjused ja taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise tähtaja, mis ei või olla pikem kui kuus kuud taotluse esitamisest arvates.“;

179) paragrahvi 165 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Hankija teavitab kvalifitseerimissüsteemiga liitumise taotluse esitanud taotlejat tema kvalifitseerimise ja kvalifitseerimissüsteemiga liitumise või kvalifitseerimata jätmise otsusest koos põhjendusega 15 päeva jooksul otsuse tegemisest arvates.“;

180) paragrahvi 168 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Käesoleva seaduse § 115 lõigetes 2–6 ning § 122 lõigetes 2, 3 ja 5–10 sätestatud kohaldatakse, kui ehitustööde hankelepingu eeldatav maksumus on vähemalt võrdne lihthanke piirmääraga.“;

181) paragrahvi 169 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) riigisaladuse, salastatud välisteabe või piiratud juurdepääsuga teabega seotud julgeolekuotstarbelise asja, sealhulgas selle mis tahes osa, koostisosa või alamkoostu ostmine;“;

182) paragrahvi 173 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hankijal on õigus korraldada hankemenetlus väljakuulutamisetähtaajaga läbirääkimistega hankemenetlusena, kui:

1) piiratud hankemenetluse, konkurentsipõhise läbirääkimistega hankemenetluse või võistleva dialoogi käigus ei esitatud ühtegi pakkumust ega taotlust või ükski esitatud pakkumustest ei vastanud olemuslikult riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele ja hankija vajadustele ning riigihanke esialgseid tingimusi oluliselt ei muudeta;

2) piiratud hankemenetluse, konkurentsipõhise läbirääkimistega hankemenetluse või võistleva dialoogi käigus esitatud pakkumused ei vastanud riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele või kõik taotlused esitati taotlejate poolt, kes kuuluvad või võivad kuuluda kõrvaldamisele käesoleva seaduse § 95 lõike 1 punkti 1, 4 või 5 või lõike 4 alusel või kes ei vastanud kvalifitseerimise tingimustele, ja riigihanke esialgseid tingimusi oluliselt ei muudeta;

3) hankelepingu saab sõlmida ainult ühe pakkujaga tehnilistel või ainuõiguste kaitsega seotud põhjustel;

4) hankeleping on seotud välisriigis tegutsevate või tegutsema asuvate kaitseväge, politsei või piirivalve üksuste õhu- või meretranspordi teenustega, mida hankija peab tellima ettevõtjalt, kelle pakkumuse jõusoleku lühike tähtaeg ei võimalda kinni pidada käesoleva seaduse §-s 94, § 125 lõikes 4 või §-s 174 sätestatud tähtaegadest;

5) hankelepingu kiire sõlmimine on vajalik kriisiolukorrast tingitud kiireloomulisuse või hankijast sõltumatute ettenägematute sündmuste tagajärjel tekkinud äärmise vajaduse tõttu, mis ei võimalda kinni pidada käesoleva seaduse §-s 94, § 125 lõikes 4 või §-s 174 sätestatud tähtaegadest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud alusel võib hankemenetluse väljakuulutamisetähtaegaga läbirääkimistega hankemenetlusena korraldada eeldusel, et hankemenetlusse kaasatakse pakkujad ja taotlejad, kelle suhtes puuduvad käesolevas seaduses sätestatud hankemenetlusest kõrvaldamise alused, kes vastavad kehtestatud kvalifitseerimise tingimustele ning kes on esitanud algses piiratud hankemenetluses või võistlevas dialoogis vorminõuetele vastava pakkumuse.“;

183) paragrahvi 173 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Euroopa Komisjoni nõudel saadab hankija käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud aluse rakendamise asjaolude kohta Rahandusministeeriumi kaudu Euroopa Komisjonile vastavasisulise aruande.“;

184) paragrahvi 173 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Asjade hankelepingu sõlmimise korral on hankijal õigus lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alustele korraldada hankemenetlus väljakuulutamisetähtaegaga läbirääkimistega hankemenetlusena käesoleva seaduse § 49 lõike 3 punktis 3 ja lõikes 4 sätestatud alustel, samuti juhul, kui asju ostetakse samalt pakkujalt varem ostetud asjade osaliseks asendamiseks või täiendamiseks ja pakkuja vahetamise tõttu tuleks osta teistsuguste tehniliste omadustega asju, mis ei oleks olemasolevate asjadega tehniliselt kokkusobivad või mille käitamine ja hooldamine tooks kaasa ülemääraseid tehnilisi probleeme. Sellise täiendava hankelepingu kestus ei või ületada viit aastat, välja arvatud erandjuhtudel, arvestades toodete, seadmete või süsteemide eeldatavat kasutusiga ning tehnilisi probleeme, mida pakkuja vahetamine võiks põhjustada.“;

185) paragrahvi 173 lõike 5 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) uusi teenuseid või ehitustöid, mis seisnevad samalt pakkujalt piiratud või konkurentsipõhise läbirääkimistega hankemenetluse või võistleva dialoogi tulemusel sõlmitud hankelepingu alusel tellitud ja esialgse projektiga kooskõlas olevate samalaadsete teenuste või ehitustööde kordamises, kusjuures esialgses hanketeates on teavitatud sellise hankelepingu sõlmimise

võimalusest ja esialgse hankelepingu eeldatava maksumuse hulka on arvestatud ka järgnevate teenuste või ehitustööde kogumaksumus.“;

186) paragrahvi 173 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Käesoleva paragrahvi lõike 5 punkti 2 alusel võib väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse korraldada viie aasta jooksul esialgse hankelepingu sõlmimisest arvates, välja arvatud erandjuhtudel, arvestades toodete, seadmete või süsteemide eeldatavat kasutusiga ning tehnilisi probleeme, mida pakkuja vahetamine võiks põhjustada.“;

187) paragrahvi 174 lõike 1 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

188) paragrahvi 174 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Hankija võib käesoleva seaduse § 94 lõike 1 punktis 2 nimetatud tähtaega lühendada piiratud või konkurentsipõhises läbirääkimistega hankemenetluses ja käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaegu lühendada piiratud hankemenetluses kuni kümne päevani, kui hankijal ei ole võimalik pakkumuste või taotluste esitamise tähtaegadest kinni pidada riigihanke alusdokumentides põhjendatud objektiivsete ja kiireloomuliste asjaolude tõttu.“;

189) paragrahvi 174 lõiget 3 täiendatakse pärast sõnu „Hankija võib“ sõnadega „piiratud hankemenetluses“;

190) paragrahvi 175 lõikes 1 asendatakse sõnad „riigisaladust või salastatud välisteavet“ sõnadega „riigisaladust, salastatud välisteavet või piiratud juurdepääsuga teavet“

191) paragrahvi 175 lõiget 2 täiendatakse pärast sõnu „vastavuse kontrollimiseks pakkumuses“ sõnadega „muu hulgas“;

192) paragrahvi 175 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Riigisaladuse, salastatud välisteabe või piiratud juurdepääsuga teabega seotud riigihanke korral võib hankija riigihanke alusdokumentides nõuda, et pakkuja esitaks pakkumuses teabeturbe nõuetele vastavuse kontrollimiseks järgmised andmed ja dokumendid:

1) pakkuja ja pakkumuse esitamise ajaks kindlaks määratud alltöövõtjate kinnitus, et nad tagavad kogu nende käsutuses oleva või hankelepingu kehtivuse jooksul ja pärast hankelepingu lõppemist neile teatavaks saava salastatud teabe konfidentsiaalsuse vastavalt kehtivatele õigusaktidele;

2) pakkuja kinnitus selle kohta, et pakkumuse esitamise ajaks kindlaks määramata alltöövõtjad tagavad kogu nende käsutuses oleva või hankelepingu kehtivuse jooksul ja pärast hankelepingu lõppemist neile teatavaks saanud salastatud teabe konfidentsiaalsuse vastavalt kehtivatele õigusaktidele;

3) teave pakkumuse esitamise ajaks kindlaks määratud alltöövõtjate kohta, mille põhjal on hankijal võimalik veenduda, et alltöövõtja on suuteline tagama allhanketööde tegemise raames talle teatavaks tehtava või alltöövõtja poolt hankelepingu täitmise käigus koostatava salastatud teabe konfidentsiaalsuse;

4) pakkuja kinnitus selle kohta, et pakkuja esitab pakkumuse esitamise ajaks kindlaks määramata, kuid hankelepingu täitmise käigus kaasatava alltöövõtja kohta enne hankelepingu sõlmimist teabe, mille põhjal on hankijal võimalik veenduda, et alltöövõtja on suuteline tagama allhanketööde tegemise raames talle teatavaks tehtava või alltöövõtja poolt hankelepingu täitmise käigus koostatava salastatud teabe konfidentsiaalsuse.“;

193) seadust täiendatakse §-ga 175¹ järgmises sõnastuses:

„175¹. Riigihanke alusdokumentide muutmise

Hankija võib muuta riigihanke alusdokumente, välja arvatud hanketeadet, enne pakkumuste esitamise tähtpäeva, kui ta on vastavalt käesoleva seaduse § 77 lõikele 3 kehtestanud nõuded või meetmed riigihanke alusdokumentides esitatava teabe konfidentsiaalsena hoidmiseks ja esitab sellest tulenevalt riigihanke alusdokumendid üksnes neid nõudeid või meetmeid täitvatele taotlejatele.“;

194) paragrahvi 177 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hankija ei sõlmi hankelepingut ja kõrvaldab hankemenetlusest ettevõtja käesoleva seaduse § 95 lõike 1 punktis 1, 4 või 5 nimetatud alusel ja lõigetes 2, 3 ja 6 nimetatud tingimustel.“;

195) paragrahvi 177 lõike 2 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Lisaks käesoleva seaduse § 95 lõike 4 punktides 3 ja 4 sätestatud alustele võib hankija lõikes 5 nimetatud tingimustel jätta ettevõtjaga hankelepingu sõlmimata ja kõrvaldada hankemenetlusest ettevõtja, kes:“;

196) paragrahvi 178 lõike 1 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lisaks käesoleva seaduse § 101 lõike 1 punktides 1, 3, 8, 11 ja 12 ning lõigetes 3–6 sätestatud alustele võib hankija pakkuja või taotleja tehnilise ja kutsealase pädevuse kvalifitseerimise tingimustele vastavuse kontrollimiseks nõuda hanketeates järgmiste andmete ja dokumentide esitamist:“;

197) paragrahvi 178 lõiget 1 täiendatakse punktidega 4–7 järgmises sõnastuses:

„4) nimekiri hankija kindlaks määratud tunnustele vastavate asjade müügi või teenuste osutamise lepingutest, mis on täidetud 60 kuu jooksul enne riigihanke menetluse algust, koos maksumuse, kuupäevade ja avalik-õigusliku saaja välja antud või allkirjaga kinnitatud tõendi või eraõigusliku ostja kinnitusega;

5) ettevõtja poolt asjade, teenuste või ehitustööde nõutud kvaliteedi tagamiseks kasutatud tehniliste seadmete ning ettevõtte töö uurimise ja analüüsimise vahendite kirjeldus, samuti intellektuaalomandit käsitlevad sise-eeskirjad;

6) ehitustööde, teenuste ja asjade hankelepingute puhul, mis hõlmavad ka kohaletoomis- ja paigaldamistööde või teenuste, teave ettevõtte juhtkonna ning eelkõige teenuste osutamise või tööde juhtimise eest vastutavate isikute hariduse ja kutsekvalifikatsiooni kohta;

7) asjakohastel juhtudel ehitustööde riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute puhul nende keskkonnajuhtimismeetmete nimekiri, mida ettevõtja saab riigihankelepingu täitmise ajal rakendada.“;

198) paragrahvi 178 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

199) paragrahvi 178 täiendatakse lõigetega 3¹ ja 3² järgmises sõnastuses:

„(3¹) Kui sõlmitav hankeleping on seotud riigisaladuse, salastatud välisteabe või piiratud juurdepääsuga teabega, võib hankija nõuda, et pakkuja või taotleja esitaks pakkuja või taotleja riigisaladuse töötlemise loa, tema töötaja riigisaladusele juurdepääsu loa, salastatud välisteabe

juurdepääsusertifikaadi või tõendid selle kohta, et pakkuja või taotleja on suuteline töötleva, salvestama ja edastama piiratud juurdepääsuga teavet hankija nõuetele vastaval turbetasemel.

(3²) Hankija võib paluda taotleja või pakkuja asukohariigi pädevalt julgeolekuasutuselt hankelepingu täitmiseks kasutatavate tööruumide ja rajatiste, järgitavate tööstus- ja haldusmenetluste, infohaldusmeetodite või töötajate turbetaseme nõuetele vastavuse kontrollimist.“;

200) paragrahvi 178 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Hankija võib anda pakkujale või taotlejale, kellel käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ nimetatud luba või juurdepääsusertifikaati veel ei ole, lisaega sellise loa või sertifikaadi saamiseks, viidates sellele võimalusele ja tähtajale hanketeates.“;

201) paragrahvi 178 lõiget 5 täiendatakse pärast sõnu „hankelepingu sõlmimist“ sõnadega „edukal pakkujal“ ja pärast sõnu „vajaliku loa“ sõnadega „või juurdepääsusertifikaadi“;

202) paragrahvi 178 lõikes 6 asendatakse tekstiosa „lõikes 4“ tekstiosaga „lõikes 5“;

203) paragrahvi 183 tekstiosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Registri vastutav töötleva edastab väljaannete talitusele riigihangete teadetes sisalduvad andmed vastavalt komisjoni rakendusmäärusele, millega kehtestatakse riigihankega seotud teadete avaldamise tüüpvormid, kui riigihanke eeldatav maksumus on vähemalt võrdne rahvusvahelise piirmääraga või muul juhul, kui hankija seda soovib, hiljemalt järgmisel tööpäeval puudusteta riigihanke teate registrile esitamisest arvates.

(2) Registri vastutav töötleva ei edasta väljaannete talitusele hankelepingu sõlmimise teadet raamlepingu alusel sõlmitud hankelepingute kohta.“;

204) paragrahvi 185 lõiget 3 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Üksnes pakkumuste, taotluste või ideekavandite esitamise tähtaja muutmist ei loeta käesoleva lõike tähenduses riigihanke alusdokumentide muutmiseks.“;

205) paragrahvi 189 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) viis tööpäeva enne hankemenetluses, ideekonkursil, sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluses ja kontsessioonilepingu sõlmimise menetluses osalemise pakkumuste, taotluste või ideekavandite esitamise tähtpäeva, kui riigihanke eeldatav maksumus on vähemalt võrdne riigihanke piirmääraga, või;“;

206) paragrahvi 189 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Vaidlustuse esitamisele riigihankes, mille eeldatav maksumus on väiksem kui käesoleva seaduse § 14 lõikes 1 sätestatud lihthanke piirmäär või käesoleva seaduse § 14 lõikes 2 sätestatud vastav riigihanke piirmäär, kui käesolev seadus selle riigihanke kohta lihthanke piirmäära ei kehtesta, kohaldatakse lihthankemenetluses vaidlustuse esitamisele sätestatud tähtaegu.“;

207) paragrahvi 193 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kui vaidlustatakse riigihanke menetluses hankelepingu sõlmimisele eelnev ajaliselt viimane hankija otsus ja kui oluline avalik huvi, mida võidakse kahjustada hankelepingu

sõlmimata jätmise korral, kaalub üles vaidlustaja õiguste võimaliku kahjustamise, võib vaidlustuskomisjon hankija põhjendatud taotluse alusel teha igas vaidlustusmenetluse staadiumis otsuse hankelepingu sõlmimiseks nõustumuse andmise lubamise kohta.“;

208) paragrahvi 198 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui vaidlustusmenetlus lõpeb käesoleva seaduse § 197 lõike 1 punktis 5 nimetatud vaidlustuse või punktis 6 nimetatud kahju hüvitamise taotluse osalise rahuldamisega, jagatakse vaidlustusmenetluse kulud proportsionaalselt vaidlustuse või kahju hüvitamise taotluse rahuldamisega, arvestades eksperditasu ja lepingulise esindaja kulude puhul tasu ja kulude põhjendatust ja vajalikkust.“;

209) paragrahvi 198 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Kui vaidlustusmenetlus lõpeb käesoleva seaduse § 197 lõike 1 punkti 8 alusel, mõistab vaidlustuskomisjon oma otsusega hankijalt vaidlustaja kasuks välja vaidlustaja poolt vaidlustusmenetluses tasutud riigilõivu, tasutud või tasumisele kuuluva eksperditasu ja lepingulise esindaja kantud kulud põhjendatud ja vajalikus ulatuses, välja arvatud juhul, kui vaidlustatud riigihanke menetluse või otsuse kehtetuks tunnistamine või õigusrikkumise kõrvaldamine ei olnud tingitud vaidlustuse esitamisest.“;

210) paragrahvi 206 lõike 1 punktis 4 asendatakse sõna „riigihange“ sõnadega „riigihanke menetlus“;

211) paragrahvi 206 lõike 2 sissejuhatavat lauseosa täiendatakse pärast sõna „alustamata“ sõnadega „või alustatud järelevalvemenetluse lõpetada“;

212) paragrahvi 206 lõike 2 punkti 2 täiendatakse pärast sõna „huvi“ sõnadega „või ettekirjutuse tegemiseks põhjendatud vajadus“;

213) paragrahvi 207 lõikest 2 jäetakse välja sõna „isiklikke“;

214) paragrahvi 208 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „riigihanke“ sõnaga „menetluse“;

215) paragrahvi 211 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Rahandusministeerium võib oma ülesannete ja volituste piires teha koostööd uurimisasutuse, prokuratuuri ning teiste valitsusasutuste ja kohaliku omavalitsuse üksustega. Koostöö sisuks on peamiselt ametkondadevaheline teabevahetus ja tegevuste koordineerimine.“;

216) paragrahvi 212 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui Euroopa Komisjon teavitab Eesti Vabariiki kirjalikult Euroopa Liidu või riigisiseste riigihankealaste õigusaktide sätete tõsisest rikkumisest riigihanke korraldamisel, on asjaomase riigihanke korraldanud hankija kohustatud kolme tööpäeva jooksul Rahandusministeeriumilt vastava teate saamisest arvates edastama Rahandusministeeriumile kogu asjakohase informatsiooni vastava riigihanke kohta.“;

217) paragrahvi 214 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 214. Riigihanke alusdokumentides, pakkumuses või raamlepingus ette nähtust erinevatel tingimustel lepingu sõlmimine“;

218) paragrahvi 214 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesolevas seaduses sätestatud nõudeid rikkudes riigihanke alusdokumentides või edukaks tunnistatud pakkumuses ette nähtust erinevatel tingimustel hankelepingu või raamlepingu sõlmimise eest või raamlepingus ette nähtust erinevatel tingimustel hankelepingu sõlmimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.“;

219) paragrahvi 215 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Hankelepingu või raamlepingu sõlmimise eest, kui sõlmimisele ei ole eelnenud käesolevas seaduses nõutud riigihanke menetlust, sealhulgas ideekonkurssi, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.“;

220) paragrahvi 219 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

“(3) Riigihangete seaduses sätestatud nõuete alusel sõlmitud hankelepingu muutmise korral ei kohaldata riigihangete seaduse § 69 lõikeid 3 ja 4. Nimetatud hankelepingu muutmisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 123.“;

221) paragrahvi 219 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Riigihangete seaduses sätestatud nõuete alusel sõlmitud hankelepingu ülesütlemise korral kohaldatakse käesoleva seaduse § 124.“.

§ 2. Halduskohtumenetluse seadustiku muutmine

Halduskohtumenetluse seadustiku § 274 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Pärast kaebuse esitamise kohta teate saamist, kuid enne kaebuse kohta tehtud lõpliku lahendi jõustumist sõlmitud hankeleping on tühine.

(1²) Kui kaebus esitatakse riigihanke menetluses hankelepingu sõlmimisele eelneva ajaliselt viimase hankija otsuse kohta ja kui oluline avalik huvi, mida võidakse kahjustada hankelepingu sõlmimata jätmise korral, kaalub üles kaebaja õiguste võimaliku kahjustamise, võib kohus hankija põhjendatud taotluse alusel teha igas kohtumenetluse staadiumis otsuse hankelepingu sõlmimiseks nõustumuse andmise lubamise kohta.“.

§ 3. Karistusregistri seaduse muutmine

Karistusregistri seaduse § 23 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Elektroonilise päringu tasu maksmisest on vabastatud isik enda ja teda volitanud isiku kohta päringu tegemise korral, käesoleva seaduse § 19 lõikes 1 ja § 20 lõike 1 punktides 3–11 ja 13 nimetatud isikud ning hankijad riigihangete seaduse § 5 tähenduses riigihangete seaduse §-s 95 sätestatud kõrvaldamise aluste kontrollimise korral.“.

§ 4. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2022. aasta 1. jaanuaril.

Henn Põlluaas
Riigikogu esimees

Tallinn

2021

Algatab Vabariigi Valitsus

2021

(allkirjastatud digitaalselt)